

Rekabet Kurumu Başkanlığından,

REKABET KURULU KARARI

Dosya Sayısı : 2013-4-28

(Önaraştırma)

Karar Sayısı : 13-44/557-251

Karar Tarihi : 11.07.2013

A. TOPLANTIYA KATILAN ÜYELER

Başkan : Prof. Dr. Nurettin KALDIRIMCI

Üyeler : Kenan TÜRK, Doç. Dr. Mustafa ATEŞ, İsmail Hakkı KARAKELLE,
Reşit GÜRPINAR, Fevzi ÖZKAN

B. RAPORTÖRLER: Canan İÇEL, Gülçin DERE

C. BAŞVURUDA

BULUNAN : Eva Motor Otomotiv Servis ve Tic. Ltd. Şti.

Atatürk Oto Sanayi Sitesi 2. Kısım 22. Sok. No: 762/763 Maslak/İstanbul

D. HAKKINDA İNCELEME

YAPILAN : Doğuş Otomotiv Servis ve Tic. A.Ş.

Şekerpınar Mah. Anadolu Cad. No:22 PK:41490 Çayırova/Kocaeli

- (1) **E. DOSYA KONUSU:** Porsche markalı araçların onarım işlemlerinde kullanılmak üzere test cihazı ve teknik dokümanların bağımsız servis tarafından Doğuş Otomotiv Servis ve Ticaret A.Ş.'den talep edildiği ancak 2005/4 sayılı Motorlu Taşıtlar Sektöründeki Dikey Anlaşmalar ve Uyumlu Eylemlere İlişkin Grup Muafiyeti Tebliği'ne aykırı olarak bu talebin karşılanmadığı iddiası.
- (2) **F. İDDİALARIN ÖZETİ:** Başvuruda, bağımsız servis olarak faaliyet gösteren şikayetçinin Doğuş Otomotiv Servis ve Ticaret A.Ş. (Doğuş Otomotiv)'den Porsche marka araçların bakım ve onarımında kullanılmak üzere test cihazı talep ettiği, ancak kendilerine bu konuda bir karşılık verilmediği, bu sebeple bazı araçlara tamir hizmeti veremeyip müşterilerini yetkili servise yönlendirmek zorunda kaldıkları belirtilmiştir. Ayrıca Porsche TSI internet sitesi üzerinde yer alan teknik dokümanlar için Türkiye'de kayıtlı kredi kartları aracılığıyla ödeme yapılamadığı, bunun üzerine Doğuş Otomotiv ile temasa geçildiği, ancak taleplerinin yanıtızsız bırakıldığı belirtilmiştir. Anılan uygulamaların 2005/4 sayılı Motorlu Taşıtlar Sektöründeki Dikey Anlaşmalar ve Uyumlu Eylemlere İlişkin Grup Muafiyeti Tebliği (2005/4 sayılı Tebliğ)'ne aykırı olduğu iddia edilmiştir.
- (3) **G. DOSYA EVRELERİ:** Kurum kayıtlarına 02.04.2013 tarihinde giren başvuru üzerine hazırlanan 26.04.2013 tarih ve 2013-4-28/İİ sayılı İlk İnceleme Raporu, 09.05.2013 tarihli Kurul toplantısında görüşülmüş ve önaraştırma yapılmasına karar verilmiştir. Konuya ilişkin karar uyarınca düzenlenen 05.07.2013 tarih ve 2013-4-28/ÖA sayılı Önaraştırma Raporu görüşülerek karara bağlanmıştır.
- (4) **H. RAPORTÖR GÖRÜŞÜ:** İlgili raporda, Doğuş Otomotiv'in bağımsız servislerden gelen teknik bilgi, eğitim ve ekipman taleplerini karşılamamasının 4054 sayılı Kanun'a aykırı olduğu hususuna ilişkin olarak 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'un 41. maddesi uyarınca soruşturma açılmasına gerek olmadığı; ancak aynı Kanun'un 9. maddesinin üçüncü fıkrası uyarınca görüş bildirilmesinin yerinde olacağı ifade edilmiştir.

I. İNCELEME VE DEĞERLENDİRME

I.1. İlgili Pazar

- (5) Dosya mevcudu bilgiler çerçevesinde, ilgili hizmet pazarı "*Porsche markalı araçlar için satış sonrası hizmetler pazarı*"; ilgili coğrafi pazar ise "*Türkiye*" olarak tespit edilmiştir.

I.2. Tespitler ve Değerlendirme

- (6) Dosya mevcudu bilgi ve belgelerden, İstanbul'da Porsche markalı araçlara hizmet veren özel servis olarak faaliyet gösteren başvuru sahibi Eva Motor Otomotiv Servis ve Tic. Ltd. Şti. (Eva Motor)'nin, ilgili marka araçların bakım ve onarımına yönelik test cihazı ve teknik dokümanlara erişim için yurtdışındaki araç üreticisi ile irtibata geçtiği ve araç üreticisinin Türkiye'deki distribütörü işaret etmesi üzerine, söz konusu araçların yetkili dağıtıcısı konumundaki Doğu Otomotiv'den bu bilgilerin talep edildiği, ancak bir yılı aşkın sürenin geçmesine rağmen olumlu veya olumsuz bir yanıt alınamadığı görülmektedir.
- (7) Belgelerden ayrıca, Eva Motor'un test cihazı talebi için ilk olarak 2012 yılı Mart ayı ortalarında üretici firma ile temasa geçtiği, Mayıs ayı ortasında ise üretici firmanın ilgili kişilerin konuyu değerlendireceğine ilişkin bilgi aldığı, birkaç ay sonra markanın Türkiye yetkili dağıtıcısı Doğu Otomotiv'in fiyat teklifi üzerinde çalışıldığı hususunda teşebbüsü bilgilendirdiği, ancak geçen bir yılı aşkın sürede teşebbüsün yanıt alamadığı ve fiyat teklifinin firmaya gönderilmediği anlaşılmaktadır. Doğu Otomotiv'den konuya ilişkin yapılan açıklamada ise, Eva Motor tarafından gönderilen e-postada PIWIS II Test Cihazı için sadece fiyat teklifi talebinde bulunduğu, cihaz talebinin olmadığı, daha önce herhangi bir servisten teknik cihaz talebi gelmediği için hangi prosedüre uygun hareket edileceğinin bilinmediği ve bu nedenle üretici firma ile irtibata geçildiği ve prosedürün hazırlanmasının beklenildiği belirtilmiştir. Ayrıca, PIWIS II cihazının yetkili servislere dört ay gibi bir süre içerisinde 10.000 Avro+KDV bedelle 24 ay taksitle sağlandığı ve bu sürenin sonunda cihazın mülkiyetinin yetkili servise geçtiği, cihazın çalışması için bu ücretin yanı sıra altı adet Porsche lisanslarına da sahip olunması gerektiği, bu lisansların toplam tutarının ise 10.387,60 Avro+KDV olduğu bilgisi verilmiştir.
- (8) Dosya konusu olayda, Doğu Otomotiv'in dağıtıcı olduğu Porsche marka yetkili servislere başvuruda talep edilen test cihazının 4 ay gibi bir sürede tedarik edildiği bilgisi edinilmektedir. Söz konusu test cihazları için belirlenmiş fiyatlar ve ödeme koşulları dağıtıcı firma Doğu Otomotiv tarafından bilinmekte ve hatta bizatihi yetkili servislere bu koşullarda temin edilmektedir. 2005/4 sayılı Tebliğ'de sağlayıcıya ekipman ve cihaza erişim sağlama yükümlülüğü getirilmekte ve böylece bağımsız servislere yetkili servislerle aynı teknik bilgilere, araç ve ekipmanlara aynı koşullarda erişme hakkı garanti altına alınmaktadır. Porsche marka araçların yetkili dağıtıcısı Doğu Otomotiv, 2005/4 sayılı Tebliğ hükümlerinin uygulanması bakımından "sağlayıcı" konumunda bulunmaktadır. Üstelik sağlayıcı Doğu Otomotiv yetkili servislerin söz konusu cihaz taleplerini gerektirdiği sürede ve belirlenmiş fiyat ile ödeme koşullarına göre sağlamaktadır. Buna göre, Doğu Otomotiv bağımsız servisler için de aynı koşullarda (süre, tutar, ödeme koşulu vs.) cihaz taleplerini karşılaması konusunda yükümlülük altındadır. Bu nedenle, yetkili servislere cihaz tedarik usulleri ortada iken bağımsız servislerden gelen taleplerin nasıl karşılanacağına ilişkin ayrı bir prosedür çalışması yapılması gerektiği ve başvuru konusu talebin bu nedenle geciktirildiği yönündeki açıklamalar makul görülmemektedir.
- (9) Eva Motor'un teknik doküman talebi hakkında ise Doğu Otomotiv'den böyle bir başvurunun yapılmadığı yönünde açıklama gelmiştir. Başvuru sahibinin araç üreticisinin bağımsız servisler için kurduğu Porsche TSI internet sitesi üzerinden bu dokümanların temin edilebileceği belirtilmiştir. Ancak, başvurunun ekinde gönderilen belgelerde, Eva Motor'un bahsi geçen web sitesi üzerinden ödeme sıkıntısı yaşadığı ve bunun üzerine üretici firmanın ilgili dokümanların temin edilmesi için başvuru sahibini Türkiye'deki yetkili dağıtıcı Doğu Otomotiv'e yönlendirdiği anlaşılmaktadır. Eva Motor'un ise üretici firmanın işaret ettiği irtibat adresinden Doğu Otomotiv'e e-posta yolu ile doküman talebinde bulunduğu, ancak cevap alamadığı görülmektedir.

13-44/557-251

- (10) Önarastırma konusu iddialara ilişkin yapılan incelemelerinden Eva Motor'un teknik bilgi ve test cihazına erişiminin, bir yılı aşkın bir süredir karşılanmaması nedeniyle fiili olarak kısıtlandığı kanaatine ulaşılmaktadır. Esasen, bu tür uygulamaların önüne geçilmemesi halinde araçların yüksek teknoloji ile üretildiği ve satış sonrası hizmetlerin karmaşık hale geldiği otomotiv sektöründe, özel servislerin yetkili servisler karşısında dezavantajlı konuma geleceği ve bu durumun tüketici zararına yol açacağı değerlendirilmektedir.
- (11) Sonuç olarak, Doğuş Otomotiv'e 2005/4 sayılı Tebliğ'in ilgili hükümleri uyarınca bağımsız servislere teknik bilgi ve ekipman sağlaması gerektiği, aksi takdirde anılan Tebliğ ile sağlanan muafiyet rejiminden faydalanamayacağı belirtilmesi hususunda 4054 sayılı Kanun'un 9. maddesinin üçüncü fıkrası uyarınca görüş yazısı gönderilmesinin uygun olacağı kanaatine varılmıştır.

J. SONUÇ

- (12) Düzenlenen rapora ve incelenen dosya kapsamına göre,
1. Dosya konusu iddialara yönelik olarak 4054 sayılı Kanun'un 41. maddesi uyarınca soruşturma açılmasına gerek olmadığına,
 2. Bununla birlikte, bağımsız servislerden gelen teknik bilgi, eğitim ve ekipman taleplerinin karşılanmaması halinde, 2005/4 sayılı Motorlu Taşıtlar Sektöründeki Dikey Anlaşmalar ve Uyumlu Eylemlere İlişkin Grup Muafiyeti Tebliği'nin 5. maddesi uyarınca anılan Tebliğ'in öngördüğü muafiyetten yararlanılamayacağı, bu nedenle bu tür uygulamalardan kaçınılması gerektiği aksi takdirde 4054 sayılı Kanun çerçevesinde işlem başlatılacağı yönünde aynı Kanun'un 9. maddesinin üçüncü fıkrası uyarınca ilgili teşebbüse görüş bildirilmesi için Başkanlığın görevlendirilmesine
- OYBİRLİĞİ ile karar verilmiştir.